

Свято Успіння Пресвятої Богородиці

*У різдві дівство зберегла Ти, в успенні світа не оставила
Ти, Богородице. Переставилася Ти до життя,
бувши Матір'ю Життя.*

І молитвами Твоїми ізбавляєш від смерті душі наші.

Тропар Успення Пресвятої Богородиці

Празник св. Івана Хрестителя у Перемишлі

«Не бійся, Захаріє, бо твоя молитва вислухана; жінка твоя Єлисавета породить тобі сина, і даси йому ім'я Іван» (Лк. 1.13).

Цей день, 7 липня 2012 року, празник Різдва Святого Івана Хрестителя вже записався радісними, але одночасно й глибокозмістовними словами в історію Перемисько-Варшавської єпархії, а ще зокрема у хроніку нашої перемиської архикатедральної парафії.

Привітання в порозі перемиської катедрі св. Івана Хрестителя.

Усі, хто цього дня молився у перемиському храмі, де про початок літургії сповістили три могутні дзвони (Святий Іван, Святий Петро, Святий Стефан) відчував величність й небуденність події. Ми зібралися тут, у матері наших церков у Польщі, на пагорбі, з якого недалеко вже до оспіваного в піснях «срібнолентого Сяну» й куди сходяться і розходяться дороги та стежки на батьківські землі, щоби спільно помолитися, сягнути думками в минуле, зосередитися над прийдешнім, привітати один одного.

Празник Святого Івана Хрестителя це також і свято нашого Митрополита Івана

Мартиняка, якого до Перемишля приїхав відвідати й привітати Глава цілої Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав (Шевчук). Подія небуденна і символічна, бо ж впрямому засвідчує вона про живучість нашої відродженої Церкви та її безперервний розвиток.

У врочистій Літургії взяли участь: Архiepіскоп Юзеф Міхалік, Митрополит Перемиський, Голова Польської Єпископської Конференції, Владика Володимир Юшак, Єпарх Вроцлавсько-Гданський, Владика Кшиштоф Ніткевіч, Єпископ Сандомерський

(Закінчення на 4 сторінці)

Хшаново

— в 65 річницю переселення

Вже 65 раз відсвяткували вірні УГКЦ в Польщі празник святих Петра і Павла у Хшанові, що біля Елку. Багатьох з тих, хто тут бував перед десятиліттями немає вже серед живих, але залишилися їхні нащадки, яким дорога пам'ять рідних і традиція свого народу.

Хшанівська, маленька парафія для вигнанців з акції «Вісла», яка була організована у 1947 році комуністичними режимами дуже символічна, адже саме тут, зразу першого дня після переселення, першу літургію у східному обряді відправив блаженної пам'яті отець Мирослав Ріпечкий. І від цього дня вже шістдесят п'ять літ, рік у рік, їдуть паломни-

ки до цього невеликого мазурського села, щоби спільно помолитися, зустрінутися з собою і підтримати традицію. Сьогодні парафією та церквою опікується о. Григорій Столиця.

Божественну літургію, відправлену у 65 річницю виселення в суботу 14 липня, очолив у супроводі

(Закінчення на 7 сторінці)

У цьому місці ми відсвяткували вже 65 раз празник святих Петра і Павла.

Свято Успіння Пресвятої Богородиці

Величаємо Тебе, Пренепорочна Мати Христа Бога нашого, і славимо Твоє всеславне Успення (Величання празника).

Предавній, загальний і глибокий культ Пресвятої Богородиці у Східній Церкві залишив особливий слід передусім на нашому літургійному році. Церковний рік не тільки багатий на різні Богородичні празники, але він також ними починається і завершується, його починає празник Різдва Пресвятої Богородиці, а завершує її славне Успення, що в наших літургійних книгах має таку величну назву — Успення Пресвятої славної Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії.

Хоча празник Успення нагадує нам про сумну подію смерті, все-таки він належить до радісних празників. Богослуження празника Успення повне радісних і веселих гимнів. Цього дня свята Церква радіє, бо Пресвята Богомати з тілом і душею перейшла з туземного життя до вічної слави Свого Сина, та що з її Успенням ми одержали в небі могутню Заступницю і Покровительку. Тож погляньмо на її чудесне Успення та на установлення празника Успення.

ЧУДЕСНЕ УСПЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

День смерті Пресвятої Богородиці зветься в нашій Церкві Успення, бо її тіло після смерті не зотліло, але разом з душею було взяте до неба. Не маємо історичних даних, як довго Божа Мати ще перебувала на землі після Христового Вознесення, ані коли, де і як вона померла, бо про це святе Євангеліє нічого не згадує. Основу празника Успення творять священна традиція Церкви від апостольських часів, апокрифічні книги, постійна віра Церкви та однозгідна думка святих Отців і Вчителів Церкви першого тисячоліття християнства.

Найдавніше записане передання, що говорить про смерть Пресвятої Богородиці, є у творі, який у Західній Церкві відомий як Перехід Святої Марії, а на Сході той сам твір має назву „Святого Йоана Богослова слово на Успення Святої Богородиці”. Автор цього твору невідомий. Одні історики думають, що цей твір походить з кінця другого або початку третього сторіччя, а інші — з кінця шостого віку.

З цього твору довідуємося про святе й чудесне Успення Пресвятої Богородиці. Ось його коротка історія:

„Три дні перед смертю явився Пречистій Діві Марії архангел Гавриїл і звістив від її Сина Ісуса Христа час її переходу до вічності. На день її смерті в чудесний спосіб зібралися в Єрусалимі апостоли, хоч були розсіяні по різних краях світу. Не було тільки апостола Томи. Божа Мати висловила бажання, що хоче бути похована в Гетсиманії коло своїх батьків і свого Обручника Йосифа. Сам Христос у супроводі ангелів і святих прийшов по душу своєї Пресвятої Матері. Апостоли при співі побожних гимнів на своїх раменах занесли її тіло до гробу і три дні від нього не відходили. Третього дня прийшов здалека апостол Тома й дуже бажав ще востаннє поглянути на Пресвяту Богородицю. Коли ж гріб відкрили, то її тіла там уже не було, а тільки похоронні ризи.

Тепер усі зрозуміли, що вона воскресла і з тілом та душею її взято на небо”.

Є свідчення, що з початку VI ст. у храмі Успення в Гетсиманії був гріб Пресвятої Богородиці, тому церкву на Сіоні стали вважати місцем її Успення. Однак на сьогодні історики не знають про місце її смерті, та де є її гріб. Одні доводять, що вона померла в Єрусалимі, інші ж твердять — в Ефесі, куди нібито її узяв з собою святий євангелист Йоан Богослов. У Ефесі ще сьогодні показу-

ють дім, де, згідно з традицією, перебувала Божа Мати.

Літургійний культ Пресвятої Богородиці починається від Ефеського Собору 431 року, який окреслив догму про її богоматеринство. У творах святих Отців до четвертого століття нема нічого про Успення Богоматері. Святий Епіфаній Кипрський († 403) пише: „Хай досліджують святе Письмо та не знайдуть там свідчення ані про смерть Марії, ані про те, що вона вмерла чи не вмерла; ані про те, що вона похована чи не похована. І коли Йоан перейшов до Азії, то також ніде не говорить, чи він узяв із собою святу Діву”.

Лише після IV сторіччі починають церковні письменники на основі передання писати про останні хвилини життя Пресвятої Богородиці. На Заході пише про це святий Григорій з Тур († 594), а на Сході — єрусалимський патріарх Модест († 634), від нього першого маємо проповідь про Успення, святий Андрій Критський († 712) та святий Йоан Дамаскин († 749). Два останні святі Отці залишили по три проповіді про Успення.

У кінці VII і початку VIII ст. церковні письменники починають звертати увагу не тільки на її чудесне Успення, але і на її вознесення на небо з тілом та душею. Найбільш цікавий речовий доказ про Успення подає святий Йоан Дамаскин. У своїй другій проповіді на Успення, покликаючись на незнану для нас Історію Євтимія, каже, що Пульхерія, жінка цісаря Маркіяна (450-457), збудувала церкву на честь Пресвятої Богоматері у Влахерні, передмісті Царгорода й хотіла там покласти тіло Пресвятої Богородиці. У зв'язку з цим вона звернулася до єрусалимського патріярха Ювіналія († 458), який тоді якраз був на Халкедонському Соборі (451). Той розповів їй передання про те, що після того, як відкрили гріб для апостола Томи, то не знайшли тіла Божої Матері. Замість тіла, патріарх прислав Пульхерії похоронну ризу Пресвятої Богородиці. Останнім автором на Сході, який зібрав усе про Успення, є візантійський церковний письменник Никифор Каліст Ксантипул († 1335). Він написав також синаксарі для Тріоді і святих на цілий рік.

Святий Йоан Дамаскин вірить у те, що Пресвяту Богородицю з тілом і душею узяли на небо. В одній із своїх проповідей на її Успення він каже: „Годилося, щоб Той, Хто зберіг її Дівицтво при своїм Різдві, зберіг і її тіло нетлінним після смерті. Годилося, щоб та, що в своїх обіймах носила Творця як Дитя, перебувала в небесних хорах. Годилося, щоб та, що бачила свого Сина на хресті і якої серце прошив тоді меч болів, що їх вона не зазнала при Різдві, гляділа на Нього, як Він сидить з Отцем. Годилося, щоб Божа Мати посідала те, що належить до її Сина та щоб усе створіння почитало її як Матір і як Слугиню Бога”.

У нашій богослужбі на Успення відбивається уся традиція і віра Церкви перших століть у її чудесне Успення і внебовзяття з тілом і душею. „У молитвах невсипущу

Богородицю і в заступництвах незамінне уповання гріб і умиртвіння не втримали. Бо як Матір Життя до життя переставив Той, хто вселився в утробу приснодівственну”.

Свята Церква святкує Успення Богоматері, бо в небі вона за нас зступається. „У різдві дівство зберегла Ти, в успенні світа не оставила Ти, Богородице. Переставилася ти до життя, бувши Матір'ю Життя. І молитвами Твоїми ізбавляєш від смерті душі наші”. У першій стихирі на вечірні Церква закликає: „О дивне чудо! Істочник Життя кладеться у гробі, і гріб стає драбиною до неба. Веселися Гетсиманіє, святий Богородичний доме! Закличмо вірні, маючи приклад архангела Гавриїла: Благодатна, радуйся! З Тобою Господь, подавай світові Тобою велику милість”.

ВСТАНОВЛЕННЯ ПРАЗНИКА

Успення належить до найдавніших Богородичних празників. Його започаткували в Єрусалимі відразу після Собору в Ефесі. Спочатку празнування пам'яті Успення під впливом Ефеського Собору наголошувало швидше на привілеї її богоматеринства і тому мало назву „Свято Марії-Богоматері”.

В одній з похвальних бесід на честь преподобного Теодосія Великого († 529) говориться, що палестинські монахи щорічно з великим торжеством святкували 15 серпня „Пам'ять Богоматері”, тобто пам'ять її Успення. У Сирії у V ст. цей празник мав назву „Пам'ять Блаженної”.

У VI сторіччі цей празник отримує свою теперішню назву — Успення Пресвятої Богородиці. У перших століттях не всі Церкви Сходу празнували Успення в той самий час. Олександрійський патріарх Теодосій († 567) приписав святкувати Успення 6 січня, а празник її Унебовзяття 9 серпня. Етіопська Церква і сьогодні 6 січня празнує Успення тіла нашої Чистої, Святої, Славної Богородиці Диви Марії, а 9 серпня — Вознесення тіла нашої Диви Марії, Богородиці на небо. Вірмени святкують Успення в неділю між 12 і 18 серпня. Інші Церкви празнували його 18 серпня.

Цісар Маврикій (582-602) поширив празник Успення по цілій візантійській державі і наказав святкувати його 15 серпня, бо в той день він отримав світлу перемогу над персами.

На Заході празник Успення під впливом Сходу з'явився дещо пізніше. Його прийняли у Римі за папи

Сергія I (687-701), а з Риму той перейшов до інших країн Європи. Як на Сході, так і тут різні Церкви святкували його в різний час. Рим, ідучи за Сходом, празнував Успення 15 серпня, Франція — 18 січня, Іспанія після Собору в Толедо 656 року — 18 грудня. У римському місяцеслові VII ст., який приписують святому Єронімові, про 18 січня сказано: „Смерть Пречистої Диви Марії”, а 14 серпня: „Унебовзяття”. Однак у римському календарі з VIII століття є вже тільки один празник — Успення 15 серпня.

У Західній Церкві, починаючи від Першого Ватиканського Собору (1869-1870), щораз більше намагалися, загальну віру Церкви в чудесне Успення і Внебовзяття Пречистої Богородиці проголосити догмою святої віри. Це завдання узяв на себе папа Пій XII († 1958). Він, узагальнивши думки всіх єпископів Католицької Церкви своєю Апостольською Конституцією „Всемилостивий Бог”, 1 листопада 1950 року цілому світові урочисто проголосив: „Владою Господа нашого Ісуса Христа, святих апостолів Петра й Павла і нашим власним авторитетом проголошуємо, заявляємо й визначаємо як Богом об'явлену правду, що Непорочна Божа Мати, Приснодіва Марія, сповнивши біг свого земного життя, була взята з тілом і душею до небесної слави”.

У нашій Церкві з празником Успення пов'язані ще два інші церковні Богородичні празники: Положення чесної ризи Пресвятої Владичиці нашої Богородиці у Влахерні — 2 липня і Положення чесного пояса Пресвятої Владичиці нашої Богородиці в Халкопратії — 31 серпня.

Деякі старовинні типіки подають, що на празник Успення, а не на Преображення треба благословити виноград. У грецькій Ніколо-Касулянським типіку з XII-XIII ст. читаємо: „Треба знати, що на Успення Пресвятої Богородиці 15 серпня після божественної Літургії буде благословення винограду, який споживаємо в церкві за давнім звичаєм”. Те саме говорить Синайський типік 1214 року. Типік Лаври святого Атанасія на Атоні приписує благословення винограду на 15 серпня.

У нас є звичай благословити зілля на Успення. Наш типік о. Дольницького каже: „Де є звичай, то після Заамвонної молитви або по отпусті Літургії, буває благословення зілля”.

Пізнай свій обряд

У Львові молилися за українську мову

У Львові 8 липня сотні людей молилися за українську мову. Участь у загальноміському молебні, який пройшов біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, взяли представники влади, духовенство, миряни.

Звертаючись до присутніх, Архiepіскоп і Митрополит Львівський УГКЦ Ігор (Возняк) зауважив, що в Україні ніхто не забороняє говорити різними мовами, але коли йдеться про державну мову, вона повинна бути українською.

«Соромно, але у своєму краю треба боронити свою рідну мову. Це ганьба та стидовище усім тим,

хто готує та підтримує закони, що руйнують мир та спокій у державі».

За його словми, після кожних виборів до влади приходять все гірші особи, які націлені руйнувати державу. Таким людям, вважає Митрополит, українці повинні сказати «свое слово — «ні».

«Ми ще не навчилися вибирати добрих кандидатів у Верховну Раду

Ювілей о. Митрата Андрія Сороки

Ювілеї бувають різні. Відзначаємо роковини важливих історичних подій, роковини заслужених для громади людей, а також і ці малі, родинні ювілеї, які переживає у своєму житті кожен з нас у сімейному крузі разом з відданими приятелями.

Усі ці ювілеї відзначати варто, бо ж вони дають особливе свідчення поваги й пошани до подій чи людей. Завдяки відзначуванню даних роковин громада, народ, нація показують, що вони разом не забувають важливих моментів для свого розвитку й людей, які зокрема не для якихось окреслених привілеїв відзначилися для загального добра.

Гарним торжеством став ювілей, який 6 червня відзначала греко-католицька громада Пасленка разом з запрошеними на цей день до місцевого храму Різдва Пресвятої Богородиці гостями. У цей же саме час виповнилося 25-ліття душпастирської послуги парох, отця Митрата Андрія Сороки. Привітати його прийшли і приїхали не лише парафіяни з Пасленка й Ельблонга, де достойний ювіляр невтомно працює вже від багатьох років, але й чимале число братів у душпастирстві, давніх шкільних друзів та усіх людей доброї волі, які співпрацювали й надалі співпрацюють у різних ділянках релігійного та громадського життя з отцем Сорокою.

Присутній на літургії, яку особисто очолив і якого теплими словами та хлібом-сіллю привітали в порозі храму миряни, Перемисько-Варшавський Митрополит Іван Мартиняк зразу на початку слова до вірних підкреслив, що особливо радіє з так великого числа присутніх, бо ж це в прямому засвідчує про велику повагу до ювіляра.

Наша Церква — відзначив Митрополит — живе завдяки оцим молодим священикам, яких бачите перед собою. Це ж Святий Дух, це Ісус Христос, а вони є його вухами. Вони показують намазаним пальцем дорогу, як і робили це старозавітні священики, до свя-

тині. Три тисячі літ й сучасні роки. Гляньте, як Бог приготував священицтво. Вони назначені ходити й відвідувати, показувати і говорити про Божий закон, їх не можна відпихати на окраїни життя, як пробували робити це комуністи, і як сьогодні також можна це зауважити. Ісус Христос вступив у Небо, але ж не залишив нас самих, він далі провадить по через вибраних, покликаних із нас... Дорогий отче Андрію, ти двадцять п'ять років тому отримав те саме священицтво від Ісуса. Він поділився своїм священицтвом з тобою. На твою голову поклав руки Блаженний Іван Павло II. Це велика гордість, що святив Пана. А те, що поклав на тебе руки Архирей, то поклав руки Ісус і мовив ті самі слова: «Ти син мій улюблений».

Ти, отче Андрію, несеш послання і задаток Божий, Церкву, за яку маєш велику відповідальність, вже двадцять п'ять років. І, дай Боже, щоби його ніс наступних двадцять п'ять років, незіпсованим і представляв його Господеві Богу...».

Закінчення літургії у храмі в Пасленку це було подячне, зворушливе слово отця Митрата Андрія Сороки в першу чергу до своїх батьків та близького родича, брата мами, блаженної пам'яті Владики Юліяна Ёбура, а потім і до Митрополита, приятелів зі школи, університету, братів-священиків, вірних парафій, де служив раніше і служить сьогодні, а також до представників місцевої та воєвідської адміністрацій, що цього ж дня спільно молилися з усіма у храмі, а нащодень помагають у реалізації раніше спільно накреслених планів.

Безконечний потік вітаючих, пісні та поезія від дітей та молоді, букети різнокольорових квітів, а потім ще велелюдна трапеза засвідчили, що отець Андрій Сорока, це високоповажана особа, покликана і віддана своєму дійсному покликанню. Один з цих же душпастирів, що зуміли знайти спільну мову з кожним, хто з ними зустрічався і надалі хоче зустрічатися й співпрацювати. Це ж один з нас, що був покликаний і вибраний.

Богдан Тхір

Кир Іван нагородив отця Андрія почесною грамотою.

і там появляються такі особи, кому зовсім не залежить на людях, лише на особистих інтересах... Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Василь Стус та багато інших напевно сказали б своє «ні». Нас вразило таке валуєвське рішення. Історія котиться назад», — підкреслив Митрополит УГКЦ.

Владика Ігор нагадав, що представники Всеукраїнської Ради Церков та релігійних організацій звернулись до Президента, аби він не підписував закон Ківалова-Колесніченка: «Ми не можемо миритись з такою ганьбою у своєму краї, де певні посадовці зовсім вважають людей за ніщо та бидло. Ми — мирний народ, але завжди бажаємо правди та шани, любові та гідного відношення до себе. Хай Господь вислухає нашу молитву, наш клич, наше

зібрання та убоління і змінить на краще наше суспільство, яке б могло жити у спокої та злагоді, у мирі та взаємній любові. Усі святі, виблагайте нашому народу мудрості та відваги, щирості і патріотизму, щоб не дозволити глумитись над собою... Хай торжествує правда», — зазначив Владика Ігор.

Митрополит Львівський УАПЦ Макарій, який теж брав участь у загальноміському молебні заявив, що сам готовий вирушити на захист мови з людьми до Києва. «Я не закликаю на ніщо, але як ви згуртуєте похід на Київ, я піду разом з вами», — сказав він.

«20 років ми просвяткували у незалежній Україні. Мабуть, ще мало. Щоб Украї-

(Закінчення на 8 сторінці)

Хліб, сіль та вітальне слово від пасленських парафіян для Митрополита.

Також гаряче достойного гостя вітають наймолодші.

Квіти й пісня дорогому отцю Андрієві Сороці.

Дорогого ювіляра вітають усі, від дітей по місцевих урядників.

Слово від братів у священстві.

Празник св. Івана Хрестителя у Перемишлі

(Продовження з 1 сторінки)

Блаженніший Святослав зразу після приїзду до Перемишля.

Вхід до катедри св. Івана Хрестителя.

Митрополит Іван пригадав історію єпархії.

У церкві — діти, молодь і старші.

Катедральний хор під диригуванням Ярослава Вуйціка.

та священники з обох єпархій УГКЦ в Польщі й отці з України.

На порозі катедри, даруючи Блаженнішому хліб та сіль, миряни звернулися до нього словами: *Радіємо від вашої присутності поміж нами, бо ж вона тим цінніша, що сьогодні надалі у нас не буде то у ліберальний час дуже важко відстоювати правду про українське минуле в нашому регіоні і роль яку відіграла тут Греко-Католицька Церква. Сердечно дякуємо, що в день нашого храмового свята ви захотіли бути з нами і розділити нашу радість... Бажаємо вам багато здоров'я, сили і насаги, щоб подолати труднощі, з якими бореться наша Церква як в Україні, так і на поселеннях. Усвідомлюємо собі, що це нелегке завдання, тим більше, що маємо багато недругів, а їх сила стає останнім часом щораз помітніша. Хай вам Бог благословить на всі добрі задуми і справи, хай Божа мати вам допомагає, а її покров хай завжди буде з вами.*

Храм Святого Івана Хрестителя заповнився вірними, що прибули тут не тільки з самого міста. Появилися прочани зі своїми душпастирями, молодь об'єднана у Пласті, діти, прибули поважні, запрошені гості, що репрезентували місцеву та центральну адміністрацію. Вітаючи усіх Митрополит Іван Мартиняк пригадав коротку історію регіону підкреслюючи одночасно, що Перемиська єпархія була найстаршою й найбільш численною єпархією в Галичині: *Християнство прийшло до нас ще в IX ст. за життя святих Кирила і Методія. Їх учні принесли християнство східного обряду з Перемишля в Україну. В ході історичного процесу перемиське єпископство виявилось найбільш стабільною і надійною інституцією східної традиції. Жахливий занепад української нації в другій половині вісімнадцятого століття загрожував взагалі нашому існуванню. Звели нас до рівня етнографічної групи. В умовах безнадійності і бездержавності світила ясным світлом Греко-Католицька Церква. Невипадково першим осередком українського національного відродження на початку XIX ст. в Галичині став Перемишль. Звідси йшли здорові релігійні течії в Україну. Тут народився великий син нашого народу отець Михайло Вербицький. Тут він похоронений і саме в Перемишлі впріше залунав гимн «Ще не вмерла Україна». У міжвоєнний період завдяки нашим владикам і духовенству Перемиська єпархія успішно ровивала свої структури. Ми мали тоді 54 деканати, діяло 1284 церков, працювало 817 священників...*

Далі Митрополит розповів про втрати, яких зазнала Церква під час і після останньої світової війни. Цих втрат ми неспроможні відпрацювати, бо ж досконало знаємо, який сьогодні політичний розподіл Європи. А першими жертвами режимів стали наші перемиські єпископи — блаженний Владика Коциловський і блаженний Владика Лакота. Знищення єпархії доконала злочинна акція «Вісла», сумну, 65-річницю якої відзначаємо цього року, що вивезла з корінних земель їх давніх мешканців, довершила діла спустошення.

У 1989 році прийшла до нас повна свобода. Маємо такі самі права, як Латинська Церква. Маємо усі церковні інституції, але маємо також мале число вірних... Після 45 літ небутия наша Церква почала відроджуватися. У 1991 році був у Перемишлі Святіший Отець, інгрес відбувся до латинської катедри, бо Отці Кармеліти не пустили його до своєї церкви. У 1996 році Папа Іван Павло II підніс Перемиську єпархію до рівня Перемисько-

Варшавської Митрополії, в межах якої було покликано нову єпархію...

Звертаючись до Глави УГКЦ Митрополит висловив те, що мабуть кожен з нас собі усвідомлює і з чим утотожнюється: *Ваше Блаженство! Українська Греко-Католицька Церква в Польщі завжди відчувала і надалі відчуває нерушиму лучність з УГКЦ в Україні, а зокрема сьогодні з Вами, як владою і батьком нашої Церкви.*

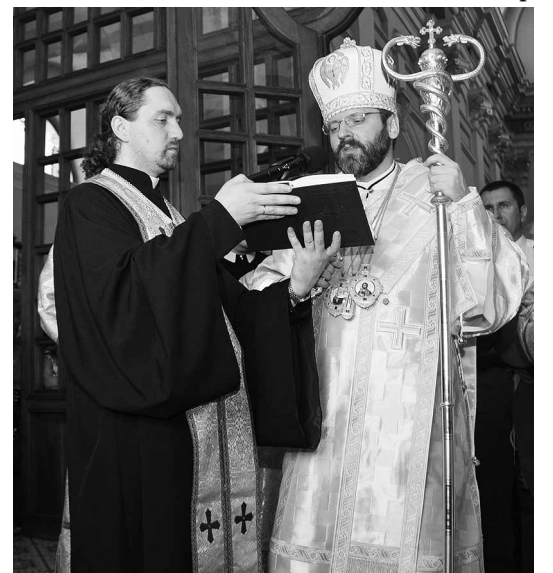
Складаючи на руки Митрополита Івана Мартиняка вітання Блаженніший Святослав назвав його особою пограниччям, на якому кінчається одна епоха і зразу починається друга, цією ж особою, що була представником мовчазної Церкви, а сьогодні стала її голосом, що у цілому світі голосить про величні діла Божі.

У своїй проповіді Блаженніший віднісся до празника св. Івана Хрестителя, покровителя перемиської катедри: *У нашому літургійному році ми святкуємо різдво лише трьох осіб. Різдво святкуємо нашого Спасителя Ісуса Христа, Пречистої Діви Марії й Івана Хрестителя. Це поазує, що він був якоюсь особливою особою в історії спасіння людства. Сам Ісус Христос говорить, що він є найбільший із народжених від жінок і останній пророк, бо лише Іван Хреститель бачив того, про кого пророкував... Іван Хреститель є особою, яка знаменує початок нового часу, він є предтеча того, хто є сповненням усяких обітниць. Христос каже, що пророки і закон були до Івана, а від нього проповідується Царство Боже. Другою знаменною рисою обставин його появи на світ є те, що він був названий пророком ще перед своїм народженням.*

Ми можемо сказати, що саме цей собор, в якому тепер молимося, справді знаменує собою кінець старого і початок нового, тому що його воскресіння означає кінець якоїсь дуже болючої сторінки історії нашого народу, сторінки бездержавності, вигнання, літ крові і зневаги. Ми не випадково згадуємо саме у цьому році всіх тих наших братів і сестер, які шістдесят п'ять років тому на віки замовкли через горезвісну акцію «Вісла». І особливо в цю річницю ми повинні пам'ятати, щоби те старе ніколи більше не перейшло у нове.

Довершенням літургії у храмі стало посвячення Блаженнішим нової фрески, яка зображує сцену Страшного Суду. Потім усі присутні подалися на майдан перед дзвіницею, щоби вислухати міні-концерту у виконанні перемиських дітей та особисто скласти вітання Митрополиту Івану, чи бодай одне словце переговорити з Главою УГКЦ.

Богдан Тхір

Блаженніший Святослав.

Відзначення 65-ліття

відходу у вічність Уляни Кравченко

Видавництво «Софія», яке рік тому розпочало свою видавничу діяльність у Перемишлі при Інтернет-крамниці з українською духовною літературою — <http://sofija-net.pl>, видало вибірку з віршів Уляни Кравченко, здійснену о. Павлом Поточним, п.з. Хресна Дорога, для відзначення 65-ої річниці відходу у вічність перемиської поетеси.

Уляна Кравченко за професією була вчителькою вселюдної школи й одночасно талановитою поетесою, яка від 1920 року, маючи 60 років почала жити у Перемишлі, де й померла 1947 р. на 88-ому році життя.

Її поетичні твори відносилися до людського життя-буття, духовно-релігійних почуттів у вірі, надії, любові людини, яка частенько терпить біду й недостачі у щоденному побуті. У ліричних віршах описувала красу рідної країни (напр. цикл «В Бескидах»), молодість і кохання («За народними мотивами»). На творчість У. Кравченко звернув був особливу увагу Іван Франко, який упорядкував і підготував до друку першу збірку 25-літньої тоді вчительки у 1885 році п.з. Prima vera. Писала вірші для дітей й молоді, її творчість проникало глибоке почуття християнських, релігійних почуттів, які поєднувалися з вірою в краще життя, в перемогу визволення українського народу. Типова радянська антирелігійна критика, у своїх оцінках закидала авторці, що її твори пройняті містично-релігійними настроями, на яких позначився деякий вплив націоналістичної ідеології (див.: Українська Радянська Енциклопедія. Т. 7. Київ 1962. С. 320). У збірнику її поетичних творів, що був виданий в Торонто 1975 р., поміщено немало творів релігійного змісту й напрямку, з яких о. Павло Поточний зумів вибрати фрагменти поетичного вислову поетеси, які можна було вложити у зміст і сенс придуманого ним циклу п.з. Хресна Дорога. Заголовки цих віршів вже звертають увагу на їх релігійно-християнський та патріотичний зміст: Anno Santo (Святий рік), Осяйна година, Тихо! В найсвятішій Тайні, Се Мати Твоя, Голгофта, з яких о. Павло вибрав відповідні строфи до змісту 14 стацій Хресної Дороги.

Митрополит Перемисько-Варшавський Іван Мартиняк у вступному слові до цієї збірки пише, що Хресна Дорога, хоча офіційно не є прийнятим богослуженням у літургійному житті Східних Церков і наголос у тих Церквах не ставиться на пасійний вимір, а радше на вимір есхатологічний, то все ж таки у частині нашого віруючого народу є Вона у глибокій пошані і поважанні. Хресний Хід Ісуса Христа містить у собі антропологічні і екзистенційні мотиви. Кожну людину на її дорозі життя дотикає хрест, терпіння, а остаточно і смерть (стор. 5).

Мотив Хресної дороги використовували письменники, описуючи свої терпіння у в'язницях чи у засланні, як, наприклад, український поет Ігор Калинець, який у циклі віршів Страсті подає 14 страстей, описуючи в них Хресну дорогу Ісуса Христа на Голгофу, якої учасником стає сам автор, і якому ж його своєрідну «хресну дорогу» помагає переносити приклад Господа нашого Ісуса, претерпівого за нас страсти.

Правда, що Уляна Кравченко не приготувала точно такого циклу віршів, але з її віршування можна було вибрати відповідні строфи, які в деякій мірі вкладаються у зміст відомих 14 стацій (страстей) засудженого на смерть Ісуса.

У цих вибраних з поезій віршах відчитуємо поетичні роздуми про терпіння нашого Спасителя, як приклад того, що також наші терпіння, терпіння народу й поодиноких людей мають інколи глибокий сенс на дорозі до визволення від всеохоплюючого зла, бо шлях

самопожертви — шлях до перемоги безсилі наступати ворожих лав, в чому поетеса натякає на наступ безбожних і нелюдських злих починань советського режиму в Україні, а приклад терплячого і воскреслого Ісуса Христа дає надію на те, що Не поглотить нас сам червоний ад.

Вибрані поетичні строфи поезії Уляни Кравченко, хоч тільки посередньо вкладаються у зміст чергових поодиноких стацій Хресної дороги, становлять своєрідну катехизацію й евангелізацію зі збереженням уваги на не потішну долю народу, на його злидні й терпіння, з закликом до віри й надії на те, що перед нами перемога добра над злом, а надія у воскресінні Спасителя, який

Воскрес, бо кожна істина у світі воскресає...

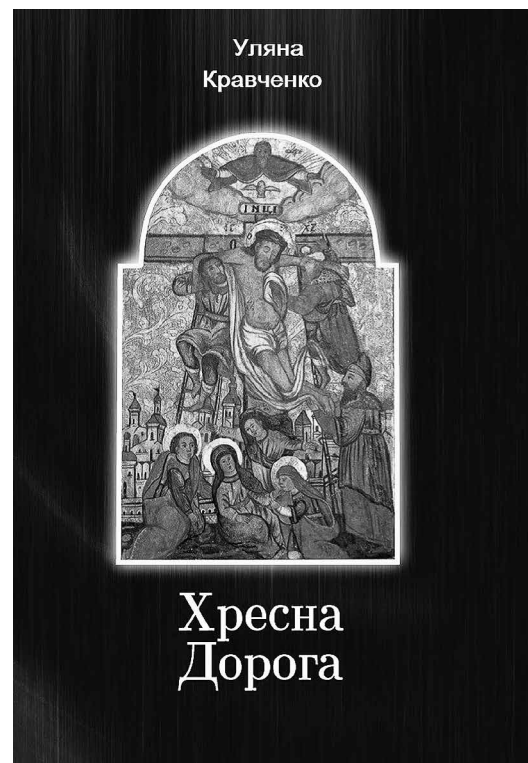
І Ти воскреснеш, наша Батьківщино!

Видання вибраних фрагментів віршів перемиської поетеси на тему страстей Ісуса Христа та його воскресіння у релігійно-патріотичному тоні оцінюємо як своєрідне відзначення 65-ої річниці смерті Уляни Кравченко, яка майже 30 років свого працюючого життя провела в Перемишлі, де й була похоронена у 1947 році.

Михайло Лесів

Використана література

1. Павло Поточний, Довідка про діяльність Інтернет-крамниці і видавництва «Софія». «Перемиські Архiepархіальні Відомості». Рік IX. Ч. 11. 2011. С. 202.
2. Уляна Кравченко, Хресна Дорога, до 65-ліття відходу у вічність 31 березня 1947 — 31 березня 2012. Вірші підібрав о. Павло Поточний. Видавництво «Софія». Перемишль 2012. 28 стор.
3. Ігор Калинець, Підсумовуючи мовчання. Мюнхен 1972.

Міні-концерт присвячений Митрополиту.

Краплина освяченої води обереже від поганого.

З букетами квітів до достойного ювіляра.

Разом з віятарною прислугою.

Владик і священників вітають перемиські школярі.

У Бартошицях живий дух науки і мистецтва

Дотик жаклих подій акції „Вісла”

Живе слово... міміка, жест, поезія, пісня, музика, танець... Все це можна замінити одним словом - театр. Він дає можливість глибокого, безпосереднього, емоційного переживання різних подій, дає „духовну” поживу, якої дуже часто не вистачає в нашому щоденному житті, де переважає поспіх, комп'ютер...

7 травня вчителі української школи в Бартошицях поїхали до Гданська, де мали змогу подивитися виставу „Елегія STYKS” за мотивами роману О. Токарчук „Останні історії” у виконанні артистів Львівського академічного обласного музично-драматичного театру ім. Юрія Дрогобича. Ідея вистави — Лесі Ратинської.

Вистава „Елегія STYKS” - це спроба передати внутрішній стан українського народу в далекому 1947 році, коли відбулася операція „Вісла”

Ось фрагмент з вистави:...Ми зникли одного дня. Всі звідси. В наших домах поселилися чужі люди. Ми сіли в холодні потяги. Товарні, бо ми були товаром. Дорогою губилися діти, світлини і документи, так що не вдається вже відтворити генеалогічних дерев...

Через спогади українки Параскеви, яку заграла Нарародна артистка України А. Шкондіна, проходять людські долі, плаче українська душа та ридає за вишивкою...

Професійна гра акторів, до болю знайомі пісні „Пливе кача”, „Ой, верше, мій верше”, Моцартівська „Лакрімоза” - все це влучно передавало біль сердець та стогін душі наших братів і сестер. Глядачі з хвилюванням та великою вдячністю довго дарували оплески, стоячи.

Після вистави бартошичани залишилися на зустріч з режисером Олександром Королем, Народним артистом України А. Цибульським, Лесею Ратинською та іншими. Тут же був присутній Генеральний консул Мирон Янків, з яким ми мали змогу поспілкуватися.

Повні незабутніх вражень, духовного збагачення щасливо повернулися до Бартошиць. Всі вдячні пані директор Любомирі Тхір за організацію поїздки.

P.S. про Акцію „Вісла” молоде покоління знає тільки з розповідей, фільмів, книг і не може собою уявити всієї розпачі, яку пережили їхні і діди і прадіди. А всім тим очевидцям не раз набіжить на очі сльоза, згадуючи той страшний час. Та вони не забули забрати з собою ікону, вишивку, пам'ятали свої молитви, бо вірили і надіялися, що переможуть все і збережуть мову, традиції, себе... що українська гілка не всохне.

„А ми на чужині знову в чеканні, в німій журбі і знов терпеливість Христову За приклад беремо собі” (о. Я. Воднос)

Поклін Вам, дорогі переселенці, хай всі наступні весни принесуть вам і вашим нащадкам тільки радість і благополуччя.

Наталія Шелест

„Пізнай наш край”

Черговий раз у Бартошицях можна було почути шедеври української поезії у перекладі на польську мову. Насолоджуватися українською поезією у польському перекладі дав змогу II Загальнопольський та VIII Воєвідський конкурс художнього читання „Пізнай наш край”, який проходив 16 травня під почесним патронатом Вармінсько-Мазурського куратора освіти.

Цього року учасниками свята поезії було 40 гімназистів з усіх куточків Вармінсько-Мазурського воєвідства. Конкурс розпочав виступ ансамблю „Дар любові” під опікою с. Франциски Саламашек СНДМ, який гарно виконав українські веснянки. Опісля розпочалася головна частина заходу та всі присутні почули перших любителів поезії. Серед вибраних учнями та вчителями поезій були вірші Тараса Шевченка, Пантелеймона Куліша, Лесі Українки, Олександра Олеса, Ліни Костенко, Віктора Коржа та Юрія Андруховича, Василя Симоненки.

Жюрі, яке очолювала п. Барбара Круліковська-Вундерліх, регіональний переможець польської мови з Ольштина, нагородило званням лауреата 9 осіб, серед яких Мілена Хархаліс та Наталія Копитко з Комплексу шкіл з українською мовою навчання в Бартошицях. Наталія отримала додатково спеціальну нагороду. За словами голови журі гімназисти презентували дуже високий рівень художньої інтерпретації віршів.

Слід згадати, що у конкурсі беруть участь не лише українські гімназисти, а дуже численна група учнів польського походження. Факт цей засвідчує, що українська поезія для душі також і полякам, які зразково вміють передавати її зміст та настрій.

Підсумовуючи конкурс, директор школи Любомира Тхір подякувала всім учасникам та вчителям. Наголосила, що література, зокрема поезія є віддзеркаленням душі народу та допомагає краще його пізнати. Звернула також увагу на те, що участь у конкурсі духовно збагачує молодь та служить її інтеграції.

Захід проводився школою і Товариством випусників „Калина” в рамках I частини проекту „Поетично-театральні зустрічі” при допомозі Вармінсько-Мазурського осередку вдосконалювання вчителів в Ольштині та фінансовій підтримці бургомістра Бартошиць. За кожен підтримку всім велике спасібі.

Мирослав Дрозд

Поїздка у Варшаву

22 травня учні VI класу та гімназисти української школи з Бартошиць реалізували проєкт під назвою „Столиця багатьох культур” і тому ми виправилися на екскурсію до Варшави. У перший день ми відвідали редакцію газети „Наше слово”. Після теплового привітання відповідальним редактором Я. Присташем, ми довідалися про роботу редакції та побачили різні архівні примірники газети. Були теж гостинці — фрукти і сік.

Опісля ми завітали до Об'єднання українців у Польщі. Там теж було дуже цікаво. Метою зустрічі з працівниками Об'єднання було довідатися про діяльність організації, її досягнення і успіхи. Про те розповів нам голова ОУП Петро Тима. Потім ми планували відвідати синагогу, яка, на жаль, була зачинена. Але нам вдалося зробити декілька фотографій ззовні.

Була обідня пора, тому вчителі, знаючи, як діти люблять гамбургери і хотдоги, вирішили забрати нас до Мак Дональду.

Після обіду ми поїхали на кладовище на Волю. Там ми віддали честь українцям, які відіграли важливу роль у формуванні і розвитку нашої нації.

У готелі нас чекала смачна вечеря та відпочинок. Була дуже гарна погода, тому ми вирішили піти на прогулянку. При світлі зірок та місяця Варшава виглядала ще гарнішою ніж вдень. Ми довго тішилися чудовими місцями. Повернувшись до готелю, всі пішли до своїх кімнат. Ніч була дуже при-

Перед пам'ятником Шевченка у Варшаві.

Спільне фото артистів Коломийського театру, учнів та вчителів після вистави „Котигорошко”.

У дорозі до Кошаліна відвідуємо Білий Бір.

27 червня нашу школу відвідали журналісти з України і Польщі. Привітали ми їх художньою програмою.

Прощання випускників гімназії зі школою.

Хшаново

- в 65 річницю переселення

(Продовження з 1 сторінки)

кільканадцяти священників північних деканатів УГКЦ владика Петро Крик, який, що сам зокрема підкреслював, був одним з учнів отця Ріпецького. У продові до прочан владика згадав особу покійного та його нескорену поставу і працю для добра переселенців, які в ньому мали заодно душевного, як і національного провідника.

Ми зібралися тут — відзначив владика Крик — у дійсно польових умовах, але це така появилася традиція ще за отця Ріпецького, щоби збиратися у цьому городі і на цій площі. Перше свято з такою великою кількістю людей відбулося у Хшанові якраз у празник святих Петра і Павла у 1947 році й від того часу збираємося тут вже кожного року. Цього року згадуємо також горезвісну акцію «Вісла», яка для нас зробила велику кривду. Ми це відчуваємо особисто, але так діялося і з іншими народами, що були переселювані по цілому Радянському Союзу, і яким оця безбож-

Символічний віз на залізних колесах з переселенським майном.

ємна, особливо для учнів. Ми довго розмовляли і грали в ігри.

Вранці ми продовжували нашу мандрівку українськими місцями по Варшаві. Ми побачили пам'ятник Тарасові Шевченку, який був відкритий за участю міністрів закордонних справ України та Польщі Анатолія Зленко та Влодзімежа Цімошевича 13 березня 2002 року у сквері його ж імені на схрещенні вулиць Спацєрова, Говорка і Хотинського. Інвестором було Об'єднання українців у Польщі на чолі з Мирославом Кертичаком.

Пізніше ми відвідали Посольство України в Польщі. Там нас дуже гостинно прийняла секретар Посольства Валентина Кротова. Ми побачили конференц-зал, познайомилися з працею української інституції, а також пригощалися смачними цукерками і напیتками. Опісля наші опікуни покерували нас на Старе місто, де можна було купити сувеніри і подарунки для рідних та друзів.

Потім прийшов час на довгоочікуване нами місце — Центр науки ім. Миколая Коперника. Було надзвичайно цікаво розглядати експонати і спостерігати за експериментами. Багато людей з цілої Польщі приїжджає сюди. Учні нашого класу були захоплені, тому що ніхто з нас не бачив нічого подібного. Увечері наш автобус виїхав у довгу подо-

на система зривала коріння... Але і у цьому горі був ясніший промінчик. Господь послав нам мужа Божого, яким саме був блаженної пам'яті отець Мирослав Ріпецький, людина відважна і нескореної віри.

Ще владика Петро Крик пригадав одну істину, про яку зовсім можливо, що дехто з нас з плином літ забув. Отже, у важкий час переслідувань і гонінь ми, відчуваючи реальну загрозу ззовні, горнулися до гурту і віддавали багато зусиль збереженню релігійної та національної тотожностей.

Сьогодні це виглядає по-іншому, ми вільно можемо користатися з різних доріг розвитку та освіти, але чи це робимо, чи цей час, у якому живемо, не вимагає нових зусиль, які конче треба здійснити, щоби чергові празники у Хшанові та інших місцях відбувалися з присутністю відповідної кількості прочан і щоби поміж нами вільно звучала українська мова та пісня? У літургії та зустрічі з вірними взяли участь, між іншими, елцький латинський єпископ Ромуальд Камінський, давній співпрацівник і приятель о. Ріпецького кс. канонік Едвард Бурчик, посол польського парламенту Мирон Сич, професор Михайло Лесів з дружиною та голова ОУП Петро Тима.

Про сумну річницю насильного переселення присутнім у Хшанові нагадував старий дерев'яний віз на залізних колесах зі скромним майном виселенців поставлений перед каплицею та виставка дитячих малюнків під заголовком «Де твоя мала батьківщина?».

Своєрідним доповненням сценографії празника у Хшанові були українські байкери, що з'їхалися сюди силою більше двадцяти мотоциклів — кожен прикрашений невеликим жовто-блакитним прапором. Група приїхала тут вразі й на майбутнє планує приїздити вже кожного року, а навіть інколи отаборитися перед каплицею шатровим містечком.

Богдан Тхір

рож з Варшави до Бартошиць. В автобусі ми розмовляли, слухали музику і жартували.

Мені дуже сподобалася поїздка у столицю. Це була неймовірна пригода, яку я запам'ятаю на все життя. Можливо у майбутньому я ще не один раз відвідаю це чудове місто.

Андрій Осипович, уч. VI кл.

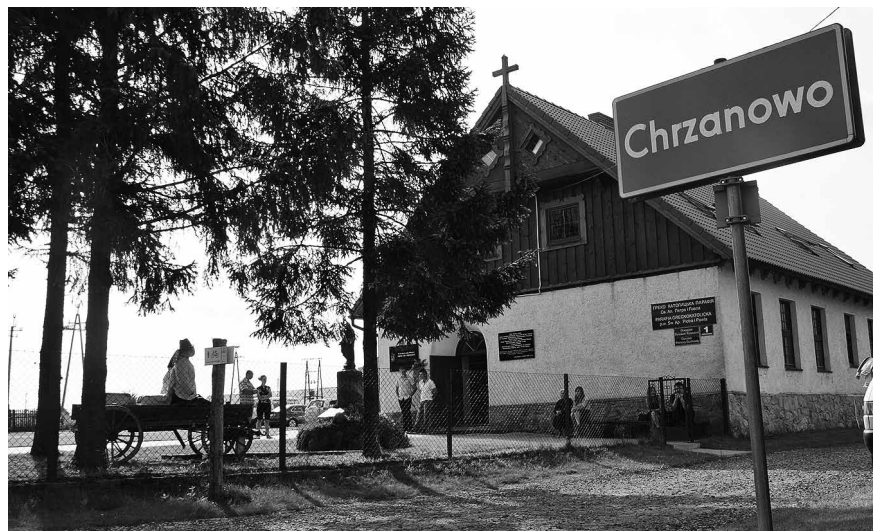
29 травня

українські діти отримали в подарунку від Драматичного театру ім. Озаркевича з Коломиї дуже гарну виставу за мотивами А. Шияна «Котигорошко». Учні проявили велике зацікавлення виставою. Директор театру Дмитро Чиборак пообіцяв, що актори кожного року пам'ятатимуть про українських дітей з Бартошиць.

У днях 22-23 червня

хор «Лісова пісня», квартет «Веселинка» та танцювальна група «Барвінок» брали участь у XXXVII Фестивалі українських дитячих ансамблів. 22 бартошицьких школярів успішно запрезентували художню програму перед кошалінською публікою. У зворотній дорозі

(Закінчення на 8 сторінці)

Каплиця і приходство у Хшанові.

Вітальне слово до Владика Петра Крика.

Владика зі священниками посвячують воду.

Байкерська родина.

Прочани на майдані під час літургії.

І сто томів не досить Літопису

Президія та члени Видавничого комітету Літопису УПА. 1-й ряд: проф. Петро Й. Потічний, Параня Грицай, Микола Кулик. 2-й ряд: Роман Кулик, Наталія Солтис, Богдан Ковалик, Степан Шпак, Іван Росіт, Олесь Дольницький, Андрій Потічний, Микола Кошик. Неприсутні на фото члени Президії: голова Мирон Луцак та касирка Міля Зінько-Нагірна.

Із початком 2012 року в-во „Літопис УПА” стало 100-томним книжковим виданням. Майже 40 років над цим працювали вояки УПА, які опинившись на еміграції мріяли розповісти про свої та інших пережиття й правдивий хід подій Визвольної Боротьби України в минулому столітті. А коли започатковували цю справу, навіть і не мріяли святкувати цей ювілей. Загалом, на сьогодні появилася 50 томів в Основній серії, 19 томів в Новій (київській) серії НАНУ, 11 томів в серії „Бібліотека” та 19 в серії „Події і Люди”, том „Повстанські Могили” та книга „Листівки УПА”. І на цьому працю не завершено, адже згідно прийнятого на Пленумі рішення, в подальших планах понад десять нових томів.

26 травня 2012 року в приміщенні УНО за адресою 145 Еванс Аве в Торонто відбулося чергове XXXVI засідання Літопису УПА. Серед присутніх — 11 членів Видавничого Комітету. Засідання відкрив передсідник проф. Петро Й. Потічний, який попросив хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять померлих членів Видавничого Комітету та вояків УПА: Степана Рогатинського — „Пасічняка”, Тараса Бурого — „Буркуна”, Михайла Кулика — „Лиса” та фундаторку 47 т. ОС св. п. д-р Марію Фішер-Слиж.

Опісля розпочато щорічну програму із прочитання звітів, обговорення важливих питань та прийняття рішень. Відповідальний редактор проф. Потічний у своєму річному звіті подав стан видавничих справ та вніс ряд пропозицій про підготовку подальших понад десять томів, зокрема про організаційну дисципліну ОУН і УПА, керівництво ОУН і УПА на Закерзонні, музику в УПА, Золочівську та Станиславську округи ОУН та ряд інших.

Головний адміністратор звітував про свою ділянку, зокрема збір коштів, рекламу та поширення видань Літопису. Він наголосив на тому, що критичною є справа з публікацією вже підготованих книг, адже на них ще немає фундаторів.

Окремо на Пленумі представлено роботу бюро Літопису у Львові, яке очолює д-р Ігор Гомзяк. Дуже важливим питанням Пленуму було дарове розповсюдження понад 100 тис. книг Літопису в Україні, що є дуже коштовним з огляду на поштові і транспортні видатки, але так потрібним. Важливим залишається поширення електронних версій книг Літопису.

Отже, роботи у видавництва ще дуже багато. Це не тільки публікації книг, але і поширення видань по всіх областях України. Питання залишається за фінансовою частиною, яка складається виключно із фондаций та добровільних пожертв української громади у діаспорі.

З огляду на потребу публікації та поширення видань з історії, звертаємося до української громади фінансово допомогти в реалізації цього проекту. Для подальшої фінансової підтримки чи набуття видань просимо писати на адресу: **LITOPYS UPA, P.O. Box 97, Stn. „C”, Toronto, ON, M6J 3M7 Canada**, e-mail: mykola.kulyk@litopysupa.com або відвідати наш web-site: www.litopysupa.com.

ДЯКУЄМО усім нашим Фундаторам, Меценатам, Жертводавцям та Відборцям за постійну підтримку.
Наталія Солтис

У Бартошицях живий дух науки і мистецтва

(Продовження з 7 сторінки)

діти відвідали українську школу в Білому Борі, де учнів та вчителів тепло зустрів директор А. Дрозд.

27 червня

бартошицьку шкільну громаду відвідали журналісти з України і Польщі. 40-особову делегацію, яка брала участь у III Міжнародному фестивалі телерадіопередач «Калинові мости». Дитячі ансамблі привітали гостей художньою програмою.

28 червня

найстарші гімназисти попрощалися із вчителями, працівниками та молодшими колегами школи. Директор подякувала батькам за довголітню співпрацю. На згадку навчання в Українській школі третьокласники посадили кущ калини.

(ред)

У Львові молилися за українську мову

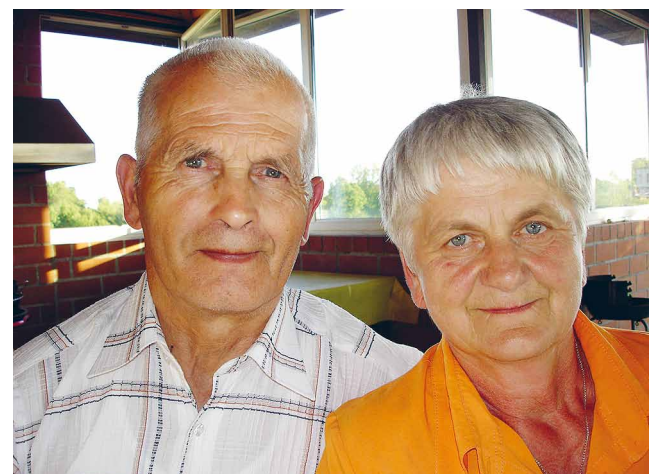
(Продовження з 3 сторінки)

на стала могутня, славна і українці були однодумці, мабуть, потрібно ще 20 років. (...) Те, що зараз робиться в Україні — це ягідки, буде ще більше. Якщо у ВРУ деяка партія набере більшість — побачите, що буде. Нас перевіряють — чи ми теплі, чи холодні, чи гарячі...», — сказав владика Макарій.

Він відзначив, що з 2002 року працює на Півдні України, і там є прогрес серед молоді — вона намагається говорити українською. «Думаю, що Господь нас згуртує, і ми своє національне відстоїмо будь-якими способами. Дорогі мої, кріпимося, гуртуймося, щоб ми духовно не розслабили. Бо нашим розслабленням скористаються. І виникне не лише мовне питання, а й інші, які будуть загрожувати нашій Україні», — зазначив Владика Макарій.

Нагадаємо, 3 липня Верховна Рада прийняла закон «Про засади державної мовної політики». За закон про державну мовну політику проголосували 248 народних депутатів. Цим законом російській мові надається статус регіональної у 13 областях України. Після прийняття законопроекту Ківалова-Колесніченка Україною прокотилася хвиля протестів. У Києві біля Українського дому й досі продовжується акція прихильників на захист української мови. Нині там перебувають 70-80 осіб, в тому числі п'ятеро, які оголосили голодування.
рісу

Дорогим Батькам

Дануті та Михайлу СТАРУХАМ

з нагоди 45-ліття подружнього життя
складаємо найкращі побажання кріпкого
здоров'я, радості, та сімейної злагоди.
Хай Добрий Господь Бог благословить Вас
у дальшому щоденному житті
та щедро дарує те, що потрібно.

діти: о. Павло ЧСВВ, Ольга з Родиною
та Миколай

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: **о. синкел д-р Євген Попович, Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89 761 04 21), **о. Богдан Панчак** — богословський відділ, **Дарій Гаврилець** — технічна редакція, **о. Роберт Роса** — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти.

Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp, ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemyśl**, tel/fax 16 678-78-68

e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp, Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,

fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 **Górowo Iławeckie**

redakcji: e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie Ił, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001